

Ismeretes az a mozgalom, a melyet a Magyar Kereskedelmi Csarnok indított annak az érdekében, hogy a Szerbiával való kereskedelmi kapcsolatunkat minél szorosabbá tegye. Lépés erre az is, hogy a szerb kereskedők körében Budapestre való felrándulást rendeznek.

Az eredeti terv szerint a szerb kereskedők látogatása csak Budapestnek szólott volna, ez azonban változni fog és a programba beleillesztik Magyarország vidéki gócpontjának a látogatását is. Erre nézve e hó végével külön értekezletet tartanak az erre illetékes tényezők és itt állapítják meg, hogy mely városokat vegyék be a programba.

Sztrájk-mozgalmak.

Tele vannak a lapok mostanában sztrájkkommunikációkkal, amelyek, a szerint, hogy a munkásoktól vagy a munkaadóktól eredők, illusztrálják az illetők helyzetét.

Alkalomszerű, ha a kérdéstről olvasóinkat tájékoztatjuk.

A munkások nem akarnak semmit se, — így mondják a bőbeszédű kommunikációk, csak egy kicsit javítani a helyzetükön. Hát ezt méltányoljuk, törekvésüket értjük és becsüljük, hisz mindenki igyekszik helyzetén javítani, meg is kell adni a lehetőség határában belül hazánk ipari munkásainak is a módot, hogy magukat tisztességesen fenttarthassák és gyermekeiket kellőképpen nevelhessék. Ha azonban a munkaadók kommunikációt olvasunk, azt látjuk, hogy ezek viszont kigyót békát kiáltanak, szóval nehéz a napisajtó szórványos összefüggésű tudósításai után tiszta képet alkotni a helyzetről.

A való szerintünk, akik a dologgal foglalkoztunk, az, hogy bár az ipari munkások helyzete nem a legrózsásabb — hát kinek a helyzete rózsás a mai mostoha közgazdasági viszonyok közepette? — de még mindig sokkal jobban vannak fizetve, mint például a nagy Németország munkásságának átlaga, amelyre oly előszeretettel hivatkozunk szociális kérdések megoldásánál. Elég bajunk és küzdelmünk van az ipar terén csakhogy mindennapi kenyerünket megszerezhesük; elég ellenséggel találkozunk a gyakorlati életben, hát még idebent is egyenlenségek széthúzások apasztják gyermekéveit, élő iparunk kezdetlegességeit, ahelyett, hogy minden erőnket arra használnók fel, hogy váltetett munkában erősítsük meg iparunkat?

Lehetnek munkásvezérek önző aknamunkája ez, amely vigan burjánzik, mint a gaz, minden törvényes védelem híján és így iparosaink, különösen a kisebbek oly érzékenyen sujtatnak ez urak üzelmei által, hogy tengődésüket csakhamar a végelényészet fogja felváltani, ha gyorsan segítségükre nem sietünk.

Addig, míg a munkások akciójának célja a béremelés, méltányoljuk törekvésüket, sőt az egyenesen a nagyközönség szimpátiájával találkozik, de mihelyest osztályharccá fejlődik ki és prepotens, diktáló hangon követelnek a mesterektől olyan dolgokat, minő az osztályoztatás, akkor kell, hogy a józan megfontolás „eddig és ne tovább”-ot kiáltson. Mert önérzetének ily arculesapását el nem tűri egy iparos sem és inkább — bármennyire is perhorreszkálta ezt eddig a magyar ipar — külföldről hozat munkaerőt vagy külföldön végezteti magát a munkát is, ha kell, de ilyenbe önérzetes magyar iparos, aki küzd nemcsak a létért, hanem munkásainak kenyereért is, bele nem mehet.

A munkások erőszakoskodása, melyet az utóbi időben beállott különféle sztrájkok alkalmával tanusítottak, természetesen, hogy a munkaadókat is szigorubb intézkedésekre kényszeríti. Így is Magyar vasművek és gépgyárak országos egyesülete felirt a belügyi és kereskedelmi miniszterekhez, kérelmezvén a gyáraknak a hatóságok részéről való erélyes megvédelmét, nevezetesen:

1. A dolgozni kívánó munkásoknak a szünetelő erőszakosságai ellen való megvédelméről jobban történjék gondoskodás.

2. Külföldi vagy vidéki foglalkozás nélküli munkások, akik békés társaikat sztrájkra vagy erőszakosságra bujtogatják, hatóságilag eltoloncolandók.

3. Azok a munkás-szakegyletek, melyekből tapasztalás szerint az igazgatások kiindulnak, szigorubb ellenőrizendők s különösen pénzkezelésük tekintetében nyilvános számadástételre kötelezendők, szükség esetében feloszlatandók.

Az Országos iparegyesület is fölterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez a munkaadóknak a sztrájk ellen való megvédésére alkalmas törvényes intézkedések alkalmazása, továbbá a sztrájk törvényhozasi szabályozásának tanulmányozása iránt s az összes iparágak munkaadóinak szervezkedésére mozgalmat indit.

Ének a parcellázásról.

I r t a : Oberon.

Debrecen város fejlődése örömmel tölt el bennünket. Az utolsó huszonöt év alatt széppé és nagygyá lett az északi alföld metropolisa. — Nagyságát, szépségét kétségkívül áldozatkész polgárságának köszönheti egyrészt, míg más oldalról a város vezetősége lelkiismeretes munkájának tudhatjuk be azt a nagy haladást, melyet méltán megcsodál és dicsér a hozzánk jövő idegen.

Nem tartozom azok közé, kik Zolilusok módjára minden fennálló kévét ledönteni szeretnek. Nem bírálok el tehát apróra katonai építkezéseinket, melyek tengerpénzt emésztettek fel, nem

bírálok el azért, mert a katonaságért minden fejlődő város kész a legmesszebb menő anyagi áldozatokra. Nem mondok itéletet középületeink felett, nem terjeszkedem ki arra, hogy vízvezetékiünk, csatornázásunk a jövő század regénye nem panaszlom fel azt az egyiptomi sötétséget mely közvilágításunk házi kezelésének nagyobb dicsőségére a mellékutókon tapasztalható és mélységesen hallgatok rendőrségünkről, mely mostani létszáma mellett nem képes hivatásának megfelelni. Végül arról sem kívánok szólni, hogy a nagy költséggel átalakított városi székház maholnap heringes hordó lesz, sem arról, hogy a városi hivatalok szerete vannak szórva a városban, nem pedig azért, mivel fülhegygyel azt hallottam, hogy városunk főispánja: Domahidy Elemér és polgármesterünk Kovács József komolyan foglalkoznak ezen kérdések tanulmányozásával és a közel jövőben való megoldásával. Hisszük, hogy gondoskodásunknak meg lesz a kívánt eredménye és hamarosan megszűnik az a tarthatatlan állapot, hogy az ügyes bajos ember nem tudja, hol és merre intézze el igazát.

Mindezekről tehát eltekintve egy más dolgot kívánok bolygatni. Lehet, hogy ez a szellőztetés nem fog tetszeni egyeseknek, de nyugtassa meg az illetőket azon kijelentésem, hogy személyeskedni nem akarok. Soraim a város érdekét nézik és semmi igaztalan dolgot nem fognak tartalmazni.

Bebizonyított igazság az, hogy egy nagy területen, szerteszt fekvő város közigazgatása sokkal nehezebb, mint egy oly városé, hol az egész város szorosan belterületnek nevezhető.

Nálunk azt látjuk, hogy a város körül egyes város részek keletkeztek és ezen városrészek alapítása iránt való törekvés napról napra erősödik. A nagy kiterjedésű és bizonyos kulturával dicsekvő Homokkert, a szintén járásokra osztott Csapókert és egyéb betelepített kertek, továbbá a különböző telepek melyek a spekuláció melegágyában gombamódra szaporodnak nem örvendetes jelenségek, hanem egyenes megrontása a régi belsőterületnek.

Jól mondja Zoltai Lajos egyik becses munkájában, hogy a városi fejlődés megakad ezen extensiv terjeszkedés mellett. És éppen ezért emelem fel gyöngeszavamat éppen most, midőn valóságos parcellázási mánia harapódzott el. A szegényebb néposztály kapva-kap az előnyös feltételek mellett megszerezhető telkeken és minden utógondolat nélkül halad a reklám után és siet megvenni hevenyében azon földeket, melyeket mostani gazdájuk semmire sem tud felhasználni, annál kevésbbé kihasználni. Így keletkeznek aztán apró városrészek, melyek távolról és magasabb helyről nézve valóságos falusias kinézetet kölcsönöznek városunknak.

En nem okolom azt a szegény embert, ha ilyen parcellázott föld után éheznek. Azon a könnyű szerrel (?) megvett mondjuk 300 nsz. földön takarék

A női szépség

ápolására és fentartására legjobb a „Fáy Flóra” féle arc-crém, mely egyedüli biztos és ésártalmatlan hatású arc-crém

szepülő, májfoltok, vörös pattanások és minden nemü bőrtisztatlanság ellen. Egy tégely 1 korona, hozzávaló Fáy szappan szintén 1 korona. Egyedül kapható: Dr. Róthschnek V. Emil Utóda

Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, Debrecen, Kossuth utca.

pénztári kölcsönrel, vagy keservesen megtakarított pénzével épít egy kis házat, marad egy csekélyke kertje zöldségnek, udvarán hizlal egy-két malacot, nevel néhány pár aprómarhát, egyszerűen könnyebben megél, mint a városi udvarokban. Hogy azonban az a kertekben és telepeken lakó szegényebb nép az élet mennyi gondjából küzd, kitűnik ugyancsak a Zoltai Lajos tanulmányából, melyben azt olvasom, hogy a házastelkek nagyon de nagyon sűrűn cserélnek gazdát. Ezen birtokcsere nemcsak az általános elszegényedésnek szomorú jele, hanem annak is, hogy igen sok ember csakodottan adja át házát egy másiknak, aki még abban reménykedik, hogy a kertekben és telepeken könnyebben megél.

De még ennél mélyebb okok is elene szólnak ezen telepek létesülésének. A város szorosán vett régi belsőterülete sanyli meg az embereknek kertekbe és telepekre való beraktározását. Aki nem sajnálja a fáradságot és végigtekint a város utcáin, minden háznál talál kiadó lakást. Nemsoda tehát, ha a város új építkezések által nem fejlődik, mert a városban senki sem veri pénzét olyan épületbe, mely valószínűleg üresen fog állani. Ennek káros következményei már ma is észlelhetők, de ha valami utómódon gátat nem vetünk ennek a terjeszkedésnek, háztulajdonosaink beépített tőkéje a minimális kamatot sem hozza meg.

Ne feledjük azt sem, hogy a kertek és telepek lakói hovatovább oly igényekkel lépnek fel, mint adófizetők, melyeket nem leszünk képesek kielégíteni. Járók építése, utak jókarban tartása, világítás, rendőrség, csatornázás és ezekhez hasonló kérelmek már ezidőszerint is bőven mennek a tanács elé. Hát még a jövőben? Nem is szőlok a iskolákról, melyeket akkor is kellene építeni, ha a tankötelesek nem laknának a kertekben és telepeken. Hol van mindezekre a szükséges pénz? Erre valljuk be nem tudnánk feleletet adni, sőt még a jövőben sem látjuk azt a pénzforrást, melyből ezeket a fokozódó szükségleteket fedezni lehetne.

Magát a várost kell tehát emelni és korlátozni ezeknek a kisebb-nagyobb telepeknek a létesítését. Ha idebenn erőtlene leszünk, mit használ nekünk az a most belterületnek nevezett külső városrész alakulása. Megszaporítja kiadásainkat, nehézkessé teszi amúgy is nehézkés, sallangos közigazgatásunkat, szétforgácsolja az erőket és mikor a város emberben és erőben veszt, a háztulajdonos lakó hiján a nagy teher alatt pusztul, addig az ügyes spekuláció rossz földeket elad, parcelláz, széttagol és 10-15 hold földet négyszögölenként 3-4 koronájával eladva — az aranybányára bukkan... Cserébe a csengő aranyokért pedig az új telepek adnak a parcellások egy 300 nesz. öles telket iskolának, amelyen majdan a város fog építeni iskolát...

Az orosz diplomáciából.

— Lamsdorff bukik. —

A hitelesség minden külső jelével felruházva érkezik Pétervárról a hír, hogy Lamsdorff orosz külügyminiszter csakugyan megbukik. Félhivatalos oldalról is, ha nem egész határozottan, de koncedálják, hogy „nem teljesen tölti be az állását”. A cár már régen rájött arra, hogy a külügyminiszter a keletázsiai dolgokban nem volt helyesen informálva. Itt a kegyvesztés közvetlen oka is: a cár

minden áron békét akart a Lamsdorff politikájának háboru volt a következménye. S ha még tartja valami most, rövid időre a külügyminiszteri, az a balkáni helyzet. Bár itt is szemére hányják az oroszok, hogy inkább Magyarország-Ausztria érdekeit védelmezte, mint Oroszországot.

Lamsdorff nem is tulságosan ragaszkodik az állásához. Maga is tudja magáról, hogy nem diplomata s azt a feladatot, amit vállalt, nagyon kevéssé láthatni el a hivatalnokember képességeivel. Egyenes, őszinte és szótartó embernek mondják, de ezek a tulajdonságok nem a diplomaták erényei.

A külügyminiszter utódja gyanánt Iswolsky dán nagykövetet említik, kivüle gróf Kapnist bécsi nagykövetnek is elég kilátásai vannak. Iskolwsky, mielőtt Koppenhágába került, tokiói követ volt. Diplomata, akik akkoriban sűrűn érintkeztek vele, beszélnek, milyen éles kritikával illette a kínai orosz politikát. Hevesen ellenezte Manduria megszállása tervét. S már akkor figyelmeztette az orosz kormányt arra, milyen kedvezőtlen hatása van a dolognak Japánban s Manduria megszállásának milyen végzetes következményei lehetnek Oroszországra nézve.

Az események a diplomatának igazat adtak s Iswolsky tekintélye most gen nagy a cári udvarnál. A diplomata körülbelül ötven éves, nagyon ravasz s igen kellemes külsejű ember. Páratlanul tevékeny, nagy ambíciója van, amit azonban óvatosan burkol. Olyan ügyesen csinálta a dolgát, hogy Lamsdorffnak is bírja a kegyeit s nem valószínűtlen, hogy a bucsuzó külügyminiszter őt ajánlja majd az utódjául.

Egészen másképpen áll ez gróf Kapnisttel. Jelentéseiben, amit a bécsi udvartól hazaküld, ez a követ ugyancsak kritizálja gróf Lamsdorff dolgait. — Nemsoda arra szorítokozik, hogy a bécsi hangulatot fesse, hanem a miniszternek tanácsokat is ad, ami ennek nem tulságosan kellemes. Beavatottak szerint, gróf Kapnist nem eléggé rejti el az ambícióját, hogy a külpolitika vezetését magának megszerezze. Különböben úgy találják, hogy utolsó időben többet mert, mint amennyit szabadoit volna neki s a háboru kitérőse alkalmával nagyon szivesen vette a szláv demonstrációkat. Azt kérdezik az ellenségei, hogy a német nagykövet vagy Olaszország képviselője is olyan szivesen fogadta volna Bécsben a neki szánt tüntetéseket, mint Kapnist? Valami etikett hibát is követett el s ezt a cári udvar nem szokta megbocsátani. Gróf Kapnist is ugylátszik, hiába reménykedik.

KÖZIGAZGATÁS.

× Szegényügyünk rendezése. Sajnos, de be kell vallanunk, hogy szegényügyünk rendezetlen. E tekintetben azonban nemsoda Debrecenben, de az ország többi városaiban is sok a panasz. Németország, mely a szegényügyi intézmények tekintetében vezet szegényügyét az Elbenfeldi rendszer szerint intézi. Ezen rendszer szegényügyi biztosok által végzi a teendőket, kikre bizonyos jogokat ruház. Ezek a biztosok minden egyes esetet megvizsgálják és az ellenőrzést gyakorolják. A segélyösszegeket maguk a biztosok kézbesítik. Ezen rendszer szerint

nincs fennakadás és nem következhetik be az, hogy egy-egy segélyezési ügy heteken át húzódik. Most, midőn a szervezeti szabályzat módosításán dolgozik az ad hoc alakult bizottság, nem ártana egy kissé tanulmányozni ezt az Elbenfeldi rendszert, melyre a napokban visszatérünk.

× A városi nyomda szabályrendelete. A városi nyomda ügyrendet dolgozott ki midőn külön kezelés alá került. A belügyminiszter a külön kezelésbe beleegyezett, de külön nyomdai szabályrendelet elkészítését kívánta. A szabályrendeleten most dolgoznak és jóváhagyás végett felterjesztik.

× Ló és szekér összeírás. A város területén lévő ló és szekér állományról szóló kimutatás már elkészült. E szerint a város belterületén van 4794, a szőlőskertekben 254, a külterületen 4293 ló, összesen 9341; — szekér van a város területén 1369, a külterületen 1342, összesen 2711; ökörszekér van a város területén 171, a külsőségeken 135; összesen 306.

× Városi közgyűlések megrövidítése. Tanuljunk Pozsony városától, melynek tanácsa elhatározta, hogy a közgyűlések tárgysorozatát egy héttel a közgyűlés előtt kézbesíti a bizottsági tagoknak. A tanács ez által azt akarja elérni, hogy a bizottsági tagok tanulmányozzák a tárgysorozat pontjait és a közgyűlésen ne beszéljenek oda nem tartozó dolgokról. — Ezen rendszer megrövidíti a közgyűlés idejét. Ajánljuk ez ujitást tanácsunk figyelmébe.

IRODALOM.

(*) Thót László dr. könyve. Utárcák címmel bocsátja közre Thót László dr. ügyvédjelölt érdekesnek ígérkező könyvét, amely Komáromi József kiadásában és nyomdájában jelenik meg. A könyv Európa összes országainak nevezetesebb városát ismerteti majd, különösen sulyt helyezve a képzőművészetek, történelmi látnivalók és néprajzi érdekességek leírására. A munkát még mintegy 40 kitűnő fölvételű kép is fogja díszíteni. — A mű június végén jelenik meg, terjedelme 200 oldal (13 nyomtatott iv) lesz s előfizetési ára füzve 3 kor., diszkótésben 4 korona. Az előfizetési iverk legkésőbb április 30-áig Komáromi József kiadó-nyomdatulajdonos címére küldendők Debrecenbe.

(*) Gyakorlati baromfitenyésztés címen új könyvet irt Parthay Géza az Országos Baromfitenyésztési Egyesület igazgatója. A könyv behatóan foglalkozik tyuk-, pulyka-, gyöngytyuk-, kacsa- és ludtenyésztéssel. Részletesen ismerteti mindazon fajtákat írás- és képben, melyek a tenyésztésben a legnagyobb hasznot adják. Parthay több ideig volt külföldi tanulmányuton, ezen könyvében összegezte külföldi tapasztalatait így a „Gyakorlati Baromfitenyésztés” nemsoda a legjobb baromfitenyésztési munka, hanem nélkülözhetetlen, segédeszköz a szaktenyésztőnek és minden baromfitartó gazdasszonynak, mert ebből megtanulhatja, hogy és mikép lehet a baromfiakat sikeresen és haszonnal tenyészteni. A művet 73 csinos kép teszi érdekessé; ára 3 korona. — Megrendelhető ezen összeg előleges beküldése mellett a Szárnyasaink kiadóhivatalában, Budapest, Rottenbiller-utca 30. szám.

EGYHÁZ és ISKOLA.

A debreceni iparos-segédok továbbképző- és szakrajtanfolyamának folyó évi ápril hó 10-én, vasárnapon délelőtt 9—12 órakor a debreceni állami főreáliskola rajztermében lesz a vizsgálata, melyre a Szabadság útján az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja Dobóczki Sándor a tanfolyam felügyelő biz. elnöke.

Az ev. ref. tanítóképző vizsgái. Az ev. ref. egyház tanítóképző intézetében a képesítő vizsgák e hónap második felében, huszonötödikén lesznek.

A kórházi rejtelmek.

— Horváth doktor nyilatkozata. —

— Április 8.

A debreceni kórház rejtelméről sok mesével mulattatták és rémitgették egyes lapok a közönséget. Valamennyit felülmulta azonban a Pesti Hírlap titkos levelezője, aki mérgében még azt a füllentést is szélnek eresztette, hogy Horváth Károly doktort a kórház leleplezett rémesetei miatt állásától felfüggesztették.

Ez az utóbbi állítás épp úgy nem igaz, mint a hogy szándékos rossz akarrattal van kiszinezve a P. Hírlapba beküldött ravasz kis mese minden betűje.

Ebben az ügyben egyébaránt nyilatkozik maga Horváth Károly dr. ur is, a ki hozzánk a következő nyilatkozatot küldte be:

A Szabadság tekintetes szerkesztőségének Helyben.

Addig, míg a Debrecen című politikai lap „A kórház rejtelmek” című cikksorozatai én ellenem, illetve nevemhez fűzve kórházunk ellen csak helybeli hajszát folytatott, nem véltem helyénvalónak és kötelességemnek úgy a rólam, mint a kórház ellen hirsztelt vádaskodások megcáfolását. Visszatartott engem még a cáfolat közzétételétől az is, hogy felettes hatóságomat tartom és tartottam csak illetékesnek és hivatottnak arra, hogy felettem, vagy felettünk ítéletet mondjon, melynek igazságosságában feltétlenül bizva, ez által számomra az elégtétel megszereztessek. Most azonban, midőn a Pesti Hírlap 96-ik számában egy debreceni levelező országszerte közrt adta „Egy kórház rejtelmek” cím alate azokat az állítólagos visszaéléseket, melyeket, itt helyben közhírré tenni annak idején jónak látott, magam iránt tartozó kötelesség parancsolja azt, hogy ime sorompóba lépjek.

Kinyilatkoztatom, hogy a Debrecen című lap Kórház rejtelmek című közleményeinek legtöbb része légből kapott nagy fantáziával kigondolt, alaptalan vádaskodás. Nevemhez fűzve személyemet csak két pont illetheti, az t. i. hogy a kórházból egy zsebmetsző megszökött, továbbá osztályomon kártyáztak, vagy malomjátékot játszottak, miközben azok a szenvedő embertársaink összevereked-

tek. Ez a két dolog igaz. Ha hibás vagyok abban, hogy az a zsebmetsző megszökött és azok a szenvedő nagy betegek össze verekedtek, azt majd kideríti felettes hatóságom, s ha hibásnak fog találni, jogosan el is fog ítélni. Addig azonban, míg ez az ügy illetékes helyen elbíráltatnék, senki sem jogosított, még a Debrecen ujság névtelen cikk írója, sem az a debreceni névtelen levelező pálcát törni felettem, vagy felettünk, legyen meggyőződve az a cikk író és a titkos levelező, hogy az ők felmentő, vagy elítélő nyomda termékeikre ez után nem sokat adok.

Egyre azonban figyelmeztetem azokat a névtelen urakat, ha jónak látták azokat a cikkeket közre adni, az abban foglalt igen sok valótlan állításokat szükségtelen volt mind én hozzám adressálni, mert ha megtörténtek volna is azok, pedig nem történtek meg, lenne azoknak is gazdája, akik szintén ép oly felemelt fővel, tiszta lelkiismerettel várták volna, mint a hogy én várom ezen ügy hivatalos befejezését.

Debrecen, 1904 ápril hó 7-ikén.

tisztelettel vagyok a szerkesztő urnak

Dr. Horváth Károly.

H I R E K.

* A Csokonai-kör új tagjai. A Csokonai-kör munkássága iránt fokozódik az érdeklődés, mi sem bizonyítja ezt inkább, mint hogy a tagok száma folyton gyarapodik. A Csokonai-kör legutóbbi választmányi ülésén a titkár a következő új tagokat jelentette be.

Domahidy Elemér főispán, Puskás Károly dohánygyári igazgató, Hajnal Samu földbirtokos, Horvát Jenő biztosítási titkár, Dr. Ujlaki Hugó ügyvéd, özv. Mentze Henrikné, özv. Sipos Sándorné, Burger D. József hitközségi jegyző, Rajczy Vilmos főellenőr, Steiner Gábor ny. honvéd ezredes, Stern Miksa gazdálkodó, dr. Varga Lajos ügyvéd, dr. Rác Lajos kamarai fogalmazó, Olchváry Zoltán táblai tanácsjegyző, Biró Pál földbirtokos, Ujlaki József kereskedő, özv. Jablonczay Kálmáné, özv. Liptai Sándorné, dr. Brunner Lajos orvos, dr. Nyiri Ernő ügyvéd, Weszter István kereskedő, Hidvéger Miklós földbirtokos, Hirshfeld Armin kereskedő, Polgár Zsigmond iparfelügyelő, P. Nagy Arpád kereskedő, dr. Moskovits Miksa orvos, dr. Haendel Vilmos jogakadémiai tanár.

* Városok kongresszusa. A magyar városok polgármesterei néhány év óta rendszeresített kongresszusukat az idén május havában Nagyváradon fogják megtartani. A kongresszusnak legfontosabb tárgyai a házadó reformja és a városi tisztviselők fizetésének rendezése lesz.

* Az utolsó felolvasó est. A róm. kath. főgimnázium dísztermében tegnap volt az utolsó felolvasó est, melyre is-

mét díszes, előkelő közönség gyűlt össze. Wolafka Nándor püspök meglepéssel pillanthatott vissza a lefolyt sorozat rendkívüli sikereire s a felolvasások rendezésére vállalkozott bizottság öröme valóban teljes lehet, mert a kísérlet remekül bevált. A debreceni társadalom legműveltebb elemei valósággal tödultak valamennyi felolvasásra, melyek állandóan a legnemesebb irodalmi és művészeti magaslaton voltak és a művelt közönség igényeit teljesen kielégítették. — Az ősszel már a második sorozat úgy indult meg, mint a debreceni közönség szellemi gyönyörűségének kielégítésére hivatott szervezet, melynek hatása, üdvös eredménye kétségtelen. A tegnapi utolsó felolvasást Rudnyánszky Gyula vezette be, a ki előadta, hogy neki is — mint több más írónak — éveken át kéziratban őrizgetett állandó felolvasó darabja volt, mely azonban most már megjelent új költeményeinek gyűjteményében, melyet tehát ezuttal utoljára olvas fel. S ezután nagy tetszés mellett felolvasta két nő meg a harmadik című verses művét, mely a nőkérdést tárgyalja ötletesen és fordulatosan. Utána Alber Lujza kisasszony zongorázott gyönyörűen. Majd Eberhard Béla kegyesrendi tanár olvasta fel igen becses dolgozatának töredékét A csillagászat köréből címen, melyet nagy figyelemmel hallgatott s élvezett a közönség. Bognár Matild kisasszony Freid Gizella kisasszony zongorakisérete mellett szépen, érzéssel, mély hatást keltve énekelt két dalt. Ezután Mándoki Béla szavaltta el Reine Kevlári bucsuját remekül, óriási hatással. Végül Ibrányi Miklós Magyariek zenekísérete mellett énekelt magyar népdalokat igaz magyar érzéssel, szívhez szóló hangon. Wolafka püspök záróbeszédében berekesztette a sorozatot, köszönetet mondott az összes közreműködőknek és a közönségnek és méltatta a nagy jelentőségű sikert, melyet a felolvasó-esték arattak.

* Elhunyt hírlapíró. E hónap 6-án éjjel fél 11 órakor hunyt el Simonyi József hírlapíró Budapesten a Szent-Rókus-kórházban. Valóságos enyhülés volt részére a halál, mely öt hosszas és kínos szenvedéseitől megváltotta. Az alig 29 éves hírlapíró Debrecenben kezdte pályáját és több éven át működött ilyen minőségben általános kedveltség közepette. A megboldogult hült tetemeit ma temetik Budapesten a kórház halottas házából.

* A kefégyári munkások bérharca. A bérharcban álló kefégyári munkások ma reggel 8 órakor tüntető menetet rendeznek. A Széchenyi-utca végén gyülekeznek és a Piac- és Kossuth-utcán végignyomulva az Olajútjába mennek, hol gyűlés lesz.

* Gyermekehullák a szemétdömbben. A bábaképző intézetben előfordult esetről tegnap már hirt adtunk. A vizsgálat megállapította, hogy apró csecsemők hulláit rendszeresen, több ízben dobták a szemétdömbbe. A vizsgálatot ezzel teg-

nap be is fejezték. A rendőrség anyakönyvi és közegészségügyi kihágás miatt megindította az eljárást.

* **A tisztviselőtelep ügye.** A Margit fürdő telepén létesítendő tisztviselő telep ügyében husvét hétfőre összehívott, de akkor több rendbeli akadály miatt elmaradt értekezletet e hó 10-ikén délelőtt tartja meg Vecsey Imre főjegyző, értekezlet elnök.

* **Telefon bejárás.** Tegnap délelőtt telefonbejárás volt a telefonhálóvonal kibővítése ügyében. A bejárás Gaál Elemér és Acél főmérnökök voltak jelen.

* **A drámai pályázók figyelmébe.** Tisztelettel tudatom az érdekelteket, hogy a Csokonai-körnek Telegdi Kovács-féle pályázatára beküldött művek kellő igazolás után tölem átvehetők. Debrecenben, 1904. ápr. 6. Kardos Albert a Csokonai kör titkára.

* **Apróságok a braganzai hercegről.** A fiatal braganzai herceg, a daliás Vilmos-huszárok ifju hadnagya még élénk emlékében él városunk közönségének. Szolgálati évéből egyet itt is töltött és különleges kedvtelése, nemkülömben vakmerő tettei révén minden körben sokat beszéltetett magáról. A leányosképű, bajusztalan huszártiszt apró hőbortosságai még ma is közszájon forognak és mi is fölkapunk közüle nehányat, ami még nem annyira közkeletű.

Többek közt megtette egyszer fogadásból, hogy motorkocsijával egy éjszaka tette meg a nagy és fáradságos utat Debrecenről Aradig. Csak merő szerencse és véletlen, hogy az örületes gyors hajtásnak sem ő, sem más nem esett áldozatul . . .

Gyakorlat alkalmával megtette, hogy a kis faluban, ahol megszáltak, az összes libákat, kacákat, tyukokat, szóval mindennemű baromfiakat halomra lődözte. Persze azután úgy szárította föl a gazdaszonyok patakozó könyeit, hogy a lepuffogatott aprójóságért (amelynek husát elvégre mégis föl lehetett használni) mesés árakat fizetett . . .

Egyszer meg, hogy ígéretét beváltsa roppant költséges utazást engedett meg magának. Esküvőre volt hivatalos egy előkelő családdhoz Kolozsvárra. Akkor éppen Nagyváradon időzött. A gyorsvonaton akart indulni, de lekéste. Mit tegyen most. Nem habozott sokáig, hanem külön vonatot rendelt. Azért az aránylag rövid utért 1600 koronát fizetett. A 2000 koronát kiegészítő 400 koronát pedig a vonat személyzetének adta borralalól. Így tehát mégis odaért néhány perccel a menyegző előtt. Az ígéret ily költséges módon tehető beváltását is csak olyan nagy ur engedheti meg magának, mint a braganzai herceg.

* **Névmagyarosítás.** Laska Miklós nyírvasvári illetőségű debreceni lakos, és kiskoru fia Dezső nevüket belügyminiszeri engedéllyel Laskai-ra változtatták. Ugyancsak: Stvauss Armin m. á. v. ellenőr debreceni lakos, valamint kiskoru Ferenc, Teréz, Károly és Endre gyer-

mekei családi nevüket Szabados-ra változtatták át.

* **Az ipartörvény átdolgozása.** Az 1884. évi XXVII. t.-cikk átdolgozását régóta sürgetik az iparosok. Az előmunkálatok már régóta folynak. A kereskedelmi miniszter most e kérdéssel kapcsolatban rendeletet intézett az iparhatóságokhoz, hogy a mészáros ipar szabályozására vonatkozólag terjessze elő véleményét, valamint terjessze fel a végeladásokra és az árverésekre vonatkozólag a múlt évi adatokat.

* **Lóverseny Nyiregyházán.** A nyiregyházai lovaregylet szokott évi versenyét ez évben június hónap elején körülbelül 5-én tartja. A versenyre, amely minden évben kitűnően szokott sikerülni, erősen készülnek a szabolcsmegyei urlovak.

* **Halálozások.** Városunk tegnapi halottai: Hatvani Károly ev. ref. 67 éves, Kovács Gizella ev. ref. 3 hónapos, Tóth Zsuzsanna ev. ref. 6 hónapos, Erdy Ferenc 66 éves, Huszár Ilona 11 hónapos, Takács Margit 1 napos, Toth Mihályné ev. ref. 45 éves.

* **A római zarándoklat.** A pápa környezetében nagy érdeklődéssel és rokonszenvvel várják azt a zarándoklatot, amelyet Dessewffy Sándor esanádi püspök vezet Rómába és a melynek fogadtatása ezuttal nagy ünnepélyességekkel megy végbe. A különvonat április 12-én délután 4 órakor indul Budapestről közvetlenül Rómába. A Központi Menetjegyjroda (Budapest, Vigadó-tér 1. szám) még elfogadja azokat a jelentkezéseket, amelyek postafordultával, esetleg táviratilag érkeznek.

* **Huszárok bucsuja.** Aradról írják lapunknak: Igazi huszár szívvvel bucsuzott el a Hadik-huszárezred, melyet Galiciába helyeztek át, Arad közönségétől. A tisztikar a Fehérkereszt disztermében bucsulakomát rendezett, melyre meghívta a város polgárságát is. A lakomán beszélt a főispán, a polgármester, majd Wachsmann Vilmos, a 33. magyar gyalogezred parancsnoka, aki — természetesen — németül bucsuztatta el a nyalka huszárokat. Csak ezután szólalt fel Lázár Frigyes huszárezredes, aki riadó lelkesedés közben mondott pompás magyar bucsubeszédet. Hogy milyen hangon szólt, arra örvendetes bizonyoságnak befejező szavait írjuk ide:

Amikor elhagyjuk e kedves hazámat, hogy a zord Galiciába vonuljunk — mondta az ezredes — a szíve érzelmeinek akar tartózkodás nélkül kifejezést adni. Kívánja, hogy e város nagy és gazdag legyen. Terjeszkedjék a szélrózsa minden irányában. Az ipara lendüljön fel, a kereskedelme virágozzék; szóval árasssa el az ég e várost és derék közönségét minden kigondolható jóval. Nem reméli, hogy egyhamar visszajöhessenek Aradra, de ez még sem az ő végső bucsuszava, mert mielőtt elhagyja drága hazáját, amikor elérkezik Magyarország legejszakibb határára, meg fog állani egy pillanatra még és kezében egy pohár magyar borral fog megemlékezni erről a városról. Ott fogja kiáltani bucsuszavát, amely a szívéből fakad: Eljen Arad!

Igy bucsuzik a magyar huszár. Magyar szívvvel, magyar szóval, magyar tüzzel.

* **A német császár Taorminában.** II. Vilmos, a németek kiváló uralkodója, Nápolyból jövet, Messinán keresztül, Taorminát is meglátogatta. Remek gőzjáktja, a Hohenzollern éppen a feltámasztás ünnepnapján kötött ki Giardiniben, a kis szicíliai faluban. Onnan kocsin rándult fel kíséretével abba a történelmi nevezetességű városkába, ahonnan legszébben látható az Etna. A császár csak mint a természetet kedvelő turista jött. Szürke angol kabátjában, puha barna kalappal a fején olyan volt a megjelenése mint egy edzett fiatal sportsmané. — A hosszabb tengeri ut kitűnő hatással volt reá. Napbarnított arcán a kiállott betegségnek nyoma sem látszik, Kedélye a legvidámabb, szelleme szípkázó. Kíséretében vendége Fürstenberg herceg, Scholl tábornok és több német katonai attasé volt. Valamint Kélin római német nagykövet is. A Timeo hotel virányos terraszán volt 24 személyre a déjeuner, ahonnan aznap legfőbbesébb pompájában látszott a havas tűzhányó. Messina képviselője, Fagano s több német és francia tudós fogadták őt a partaszálláskor s az ott időző magyarok közül Szikszay Ferenc festőművész, lapunk kiváló munkatársa is megjelent a német császár üdvözlésére. A magyar „Eljen!” őt ott Sziciliában nagyon kellemesen lepte meg s erre később alkalmat is talált, hogy kifejezze. A „Hohenzollern“ délután ismét Messinába ment vissza, ahonnan a Gibraltáron át tér haza a fel-séges hajó.

* **A szent-anna-utcai sétatér.** A tanács tegnap tartott ülésében elhatározta, hogy a szent-anna-utcai sétatér olyképpen rendezi, hogy a sétatér közepén kocsiutat épít, a két oldalon pedig két-két soros sétautat készített. A munkálatokat legközelebb megkezdik. A tanács szótöbbséggel hozta ezen határozatot, amennyiben egyes tanácstagok a kocsi útjárását a sétatér két oldalán kívánták lebonyolítani.

* **A rendőrség figyelmébe.** Nap-nap mellett látjuk, különösen a főutcán azt az örült karikázást, melyet javarészen éretlen suhancok visznek végbe. — Hol egy öreg embert ütnek le, hol a kisvasutal kelnek harcra és ezen karabólokot a közönség kacagja a legtöbb esetben. Tegnap is egy uri asszonyt borított fel egy örülden vágató kerékpáros az Arany-Bika előtt. Ha nem szabad sebesen hajtani a forgalmasabb utcákon, talán valami uton-módon meglehetne fékezni ezeket a rohanó alakokat is. — Felkérjük ez uton is a helyettes főkapitány urat, sziveskedjék a rendőröknek kiadni, hogy jelentsék fel ezeket a kerekes kengyelfutókat, mert ha példás büntetést nem kapnak, maholnap az aszfalton fognak versenyt rendezni, legázolván mindazokat, kik utjokban állni merészkednek.

* **A világ minden részéből.** Kansas államban van egy folyó, mely egy hét mértföldnyi hosszúságban visszafelé folyik. Az aranyról 17 fém drágább; ez idő szerint a rádiumnak az arany és platinához képest mesés ára van. — Egy angol kereskedő cégtábláján e szavak

voltak felírva: Alapított 50 évvel ezelőtt. Egy amerikai közvetlen mellette boltot nyitott és táblájára az angol boszantására ezeket írta: Alapított tegnap. Nincsen avult, régi portékám. — *A legnagyobb kikötő város London, azután New-York, Antwerpen, Hamburg stb. — Az orosz katonák ötven százaléka írni-olvasni nem tud. — Belgium Liege városából 600.000 revolvért szállítanak évenként.*

* **Telemrehívás.** A fővárosi lapokat is bejárta az a hír, hogy a debreceni közpórházban halottcsere történt és egy tetélteni asszony helyett más elhalt nőt zártak koporsóba. Miután ez a hír a nagy közönség körében sok mende-mondára adott alkalmat, másrészt az eddig jó hírben álló debreceni közpórházat is is érinti, Wisky Sándor kórházi gondnok ma kérvényt adott be Kovács József polgármesterhez, melyben a közpórházban ápolt és ott elhalt tetélteni nő exhumálását kéri. A polgármester a gondnok kérélmét átteszi Hajdúvármegye alispáni hivatalához, mely ezen ügyben határozni fog. Mindenesetre kívánatos, hogy teljes világosság derüljön ki ez ügyben.

* **Gázlángok kezelése.** A gázlángok meggyújtásánál legelőbb a gázórát kell megnyitni és azután egy készenlében levő gyújtóval az egyes lángok gyújtandók meg. Az égőket tisztán kell tartani, azokat egy vékony tüvel vagy puha kefével a posztót megtisztítani. Ha az égő lámpa sustorog, akkor bizonyára nagy a nyomás, mit a csavar által szabályozhatunk. A légszuszálógat a legtöbb háznál nem jól oltják el, amennyiben az összes lángokat a fűcsap elzárásával oltják el, minek folytán az egész csővezeték levegőt vesz magába és a következő napon a meggyújtásnál a levegővel vegyült légszusz nem világít. Tanácsos tehát előbb az egyes lángokat lecsavarni és csak azután zárjuk el az órát.

* **Tilos a csók!** Amerikában már évek óta nagyon haragudznak a csókra. Az ottani orvosok azt hangoztatják, hogy egészségügyi szempontból veszélyes a csókolódzás. A moralisták az erkölcs nevében mennydörögnek ellene. Most a pennsylvániai vasutak igazgatósága is a csók ellenségeinek táborába szegődött. Szigorúan megtiltotta, hogy az utasok a vonatok érkezése és indulása alkalmával a pályaházban csókolódzanak. A társaság sem az egészségügyre, sem a morálra nem hivatkozik, hanem arra a tapasztalatra, hogy az utasok csókolódzása igen gyakran vonatkésésekre ad okot. Ennek megakadályozására bocsátották ki a csóktilalmat.

* **Haladunk a korrallal.** Alig néhány éve, hogy megindult az egész országban a mozgalom, minden ház végeihez, elejéhez és kertjébe lugas-szőlőket ültetni, már is oly óriási tért hódított magának ezen eszme, hogy nincs oly rész hazánkban, hol tömegesen fel nem karolnák. Hát ez nem is csuda, mert nézzük meg például Fehértemplom városát, ahol alig van ház, melyet óriási törzsű lugas szőlő ne ékesítene, mely bőven ellátja az egész családot az érés kezdetétől egész tél folyamán finom csemegeszőlőkkel, minden évben terem a legcsekélyebb gondozás nélkül. Ezért igen melegen ajánljuk mai számunk hirdetési rovatában, ábrán is bemutatott „Szőlőlugast ültessünk” című

hirdetésünket olvasóink becses figyelmébe. Színes fényomatu árjegyzékek mindenkinék, ki címét tudatja, ingyen és bérmentve küldetnek.

* **Rövid hírek.** *Isabella királynő betegsége.* Madridból táviratozzák, hogy Isabella spanyol exkirályné súlyosan megbetegedett s tekintettel magas korára az orvosok aggódnak életéért. — *A kémkedés jutalma.* Lembergi lengyel lapok Varsóból azt az érdekes hírt közlik, hogy az orosz hatóságok Orlovskit, a család bécsi ügyvédet nem fogják kiszolgáltatni, még pedig halálból azért, mert Oroszországnak annak idején kémiszolgálatokat teljesített. — *Gyilkosság az örültek házában.* Triesztből jelentik, hogy az ottani tébolydában egy Coglieri Lucia nevű parasztnő, aki gyilkolási mániában szenved, a 63 éves Manzel Inezt, akivel a folyóson találkozott, megöltötte. — *Vilma királynő Olaszországban.* Romából jelentik, hogy Vilma németalföldi királynő férjével, Henrik herceggel, tegnap odaérkezett és rövid tartózkodás után folytatta útját Nápoly felé. — *Amerikai vasuti rablók.* A kaliforniai Capley mellett, mint Newyorkból táviratozzák, a minap három rabló tartóztatta a Northern Pacific vasut egyik vonatát. Megölték egy hivatalnokot, dinamittal felrobantották a kecsi páncélkamráit és sok értékes zsákmánnyal elmenekültek.

* **Hiuság-e az arc és kéz bőr ápolása?** Csodálatos a közvélemény megnyilatkozása. Ha szép női kezét, hamvas arebört lát a köznapi gondolkodású ember, az a véleménye, hogy öngyűlölet nem igen erőlteti meg kezeikét a munkában, arcát nem igen süti a konyha lángja, ellenben ha durva kezű urt lát, vagy olyat, kinek arca vörös, kipattogzott, ezt nem tudja be a gazdaszonykodásnak, hanem leszólja alaposan, hogy az illető nő annyira tunya, rest, hogy még külsejével sem törődik semmit. Azaz ha ápolja bőrét — hui, ha nem ápolja — rest. Ez a közvélemény. De hát a közvéleménynek, mint olyan sok más esetben, itt sincsen igazsága. Ha egy nő bőrét ápolja ez nem hiuság, nem tetszelgés, de szükséges cselekedet egészsége érdekében, mert az emberi test nemcsak a tüdőn, de a bőrön át is lélegzik, ez a bőrlégzés. Ha a bőr likacsai, amelyeken át a bőrlégzés történik, eldugulnak, szenved az egész test, (példárá a megégés.) Ha tisztátalan a bőr, elveszti az üdőségét, hamvasságát, rózsaszínbe játszó fehérségét, eldurvul, kicserepesedik, megrepedezik, vérzik, amely dolog amellet hogy kellemetlen s fájdalmas, a szemléltőre nézve visszataszító s bizony sokat levon ama széptani hatásból, amelyet egy csinos nő megjelenése okozni szokott. — Azért a bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében, az ápolásra pedig legalkalmassabb szer a *Mollitergin* (készíti a *Mihalovits* gyógyszerár Debrecenben, 1 üveg ára 1 korona) mely a mellett, hogy teljesen ártalmatlan, fehérré, üdévé puhává s bársonyszerűvé varázsolja a szél kifujta, napégetto, megbarnult, vagy eldurvult arc s kéz bőrt. Hatása pedig gyors s biztos!

LETZTER JÓZSEF fényképészeti festészeti és fényképészeti műterme Piac-utca 44 dr. Ujjalussy-ház Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejratánál levő kirakatokban.

* **Intelligens ügyes kereskedősegédek** fényes keresetre tehetnek szert és állandó alkalmazást nyernek. Ajánlatokat L. A. jelige alatt a kiadóba kérünk.

* **Weidner József** 46 év óta fennálló cipő üzlete, berendezés és 5 évi bérlettel családi körülmények miatt eladó.

Helyi piaci árak.

— A vásárfelügyelőség jelentése. —

Az 1904. év április hó 5-iki hetivásár árai:

	kor.	fill.	kor.	fill.
Buza	15	80	16	—
Kétszer.	13	—	—	—
Rozs	11	80	12	—
Árpa	9	80	10	—
Zab	10	80	11	—
Tengeri	9	80	10	—
Köles	—	—	—	—
100 kg				
Szalonna sós	124	—	128	—
„ „ új	120	—	124	—
Háj	140	—	—	—
Zsir	144	—	—	—
Kih sertés	—	—	—	—
Sertés hus	—	—	—	—
Széna	005	—	04	—
„ II. rendű	004	—	380	—
Ló felhajtató			720	drb.
Elkelt			380	„
Szarvasmarha			1170	„
Elkelt			630	„
Sertés felhajtató			—	„
Elkelt			—	„

E G Y L E T.

A debreceni orvos gyógyszerés egylet f. hó 9-én szombaton d. u. 5 órakor saját helyiségében tudományos gyűlést tart, melyen az egylet vendége Dr. Komáromi Sándor karlsbadi fürdőorvos tart előadást a karlsbadi gyógy mód hatásáról gyomor és bélbetegségeknél.

Az Emke nagyválasztmánya. Az Emke nagyválasztmánya e hó 10-ikén délelőtt 10 órakor ülést tart a városháza nagytermében.

S Z I N H A Z.

— (Sursum corda.) *Bosnyák Zoltán* színművét ma mutatja be először a debreceni színtársulat. Bosnyák komoly törekvő író, aki a színpadra mindig eszméket visz és nem elégszik meg az olesó köznapi hatások kiaknázásával s, hanem oly kérdésekkel foglalkozik, melyek a nagy társadalmat, az emberiséget érdeklik, izgatják. Ezuttal is oly dolgokat mozgat, amik nem intézhetőek el próféta módjára. — A színtársulatra mindenképen erős feladatot ró ez az új darab. Kíváncsian várjuk, meddig jutnak vele a szereplők. Annyit előte látunk, hogy a szereposztás olyan, mintha jókedvű legény szénát hányt volna szerre. Igazán nem biztató előjel.

TAVIRATOK.

Szerencsétlenül járt főherceg.

Berlin, apr. 7. Frigyes Lipót porosz herceg a karlsbadi löversenyterrről Berlinbe visszatérve automobilon súlyos baleset érte. Az automobil beleütközött egy teherkocsiba. Az automobil felborult. A herceg a lábán súlyosan megsebesült. Az

adjudánsnak nem történt semmi baja. Vilmos császárt értesítették a balesetről.

Közös miniszteri tanácskozás.

Bécs, ápr. 7. Goluchowszky Agenor április hó tizedikén Budapestre utazik, ahol is résztvesz a közös miniszteri tanácskozásokon.

Ezzel szemben

Prága, ápr. 7. A miniszteri tanácskozások nem Budapesten, hanem Bécsben lesznek, ahová Tisza István miniszterelnök, Lukács és Nyiry miniszterek már vasárnap megérkeznek.

Kossuth betegsége.

Budapest, ápr. 7. Kossuth Ferenc állapota ismét rosszabbra fordult. A beteg képviselő újra ágyba került és barátai a legrosszabbtól tartanak.

Nagy robbanás egy gyógyszerertárban.

Budapest, ápr. 7. Az Andrássy-uton a Vöröskereszt gyógyszerertárban ma délután nagy robbanás történt. Négyen megsebesültek. Közöttük egy asszony, aki éppen gyógyszert várt, életveszélyesen.

Anarkista merénylet.

Barcelona, április 7. Midón Alfonz király ma az itteni munkáskiállítást elhagyta, egy petaira felrobbant. Két ember súlyosan megsebesült. Egy anarkistát letartóztattak. A király környezetében nagy ijedelmet keltett a robbanás.

Az orosz cár és a háboru.

Varsó, ápr. 7. Megbízható hírek szerint a cár legközelebb a harcra utazik, hogy személyes megjelenésével is benyomást gyakoroljon katonáira.

Szerencsétlenség Alagon.

Budapest, ápr. 7. Az alagi lóversenyen a tiszti akadályversenyben Beniskó Ottó lovag főhadnagy által lovgolt Ucalegon lebukott. A főhadnagy több veszélyes zuzódáson kívül agyvelőrázkódást szenvedett. Ajult állapotban szállították be a kórházba s a szerencsétlen lovag alig ha éri meg a reggelt.

Merénylő joghallgató.

Budapest, ápr. 7. A Kádár-utcában ma délután Echard József joghallgató négyszer rálőtt revolverével Glázer Gyulára, a Schick-gyár cégvezetőjére. Glázer valami szerencsés véletlen folytán nem sebesült meg. A merénylőt a rendőrség nyomban letartóztatta. — Azt mondják, hogy a merénylet bosszúállás műve volt.

TÖVÉNYKEZÉS,

§ A duhaj mulatozók. Az elmúlt év augusztus havának egyik forró éjszakáján több legény mulatozott az Aranykaptá vendégszobájában. Volt miből, hisz az egész heti keresmény ott csörgött a zsebükben és vasárnap csak csínálhat az ember holmi kis görbeestét. Amde az anélkül is tüzesvérű ifjakat a bor még jobban föltüzelt. Elannyira, hogy a szilaj jókedv a duhajkodás tetőpontjára hágott. Már kisebbrendű összekapástól lehetett tartani, amikor végre a rendőrség is beleavatkozott az elfajult

mulatságba. De a pityókás fiatalság nem akarta elismerni a rendőri tekintélyt, mire tettelegességre került a dolog. Az egyik rendőrt: Czipós Mihályt bicskával is fenyegették. Végre mégis sikerült a dühöngőket lecsillapítani. Az ügynek tegnap volt a folytatása és egyuttal befejezése is a debreceni kir. törvényszéken. Vádlottként Kovács Vince és három társa szerepelt, mely utóbbiakra nézve a tárgyalás folyamán az ügyész elejtette a vádat. Egész sereg tanu volt beidéztve, köztük több rendőr is. A tárgyalás eredményeképpen délután 4 órakor hirdette ki az elnök az eredményt, amely szerint Kovács 8 napi fogházbüntetést kapott. A felek az ítéletbe belenyugodtak.

Rövid használat után nélkülözhetetlen.
Egészségügyi hatóság által megvizsgálva
Bizonyítvány kelt Bécsben 1887. jul. 3-án.

Szorg
Kalodont

nélkülözhetetlen
fogtisztító szer.

Elsőrangú higiénikusok elismerik, hogy egészségünk fentartásánál nem nélkülözhető a fogak és a szájüreg gondos ápolása. Nevezetesen gyomorbetegségek hárihatók el ez által. Ennél legsikeresebbnek bizonyul a "Kalodont" mely az antiszeptikus hatást a fogaknál szükséges mechanikus tisztítással kitérően egyesíti.

Virágot kedvelő és kert gazdák közönségéhez!

Van szerencsém tavasz beáltával tisztelettel figyelmüket elhívni arra, hogy nálam csakis legjobb minőségű és legmegbízhatóbb fajok, kipróbált jó csiraképességgel **vetemény és virágmagvak kaphatók.**

Megnyugvásom az, hogy 18 évi ittlétem alatt magas polcra emeltem a helyi kertészetet.

kiváló tisztelettel

Paczelt János.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa Utódai

Debrecen, kistemplom bazár.

Megérkeztek a

Tavaszi divat

gyönyörű ujdonságai,
ruhaszövetek és selymekben

! Óriási választék ! !

Szabott árak.

Keil-lakk

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs keménypadló számára.
Keil féle „Glasur“ fénymáz 45 kr.
Keil-féle arany-fénymáz képkerteknek.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindekor kaphatók:

Borsos Kata cégnél Debrecen.

Tavaszi és nyáriidény 1904.

Valódi brünni szövetek.

Egyvágás 3-10 méter
hosszu, teljes férfi
öltözet, (felsőrokk nad-
rág, mellény) K. 7.-8.-10.-jó
K. 12.-14.-jobb
K. 16.-18.-finom

Ára: K. 21.-igen finom
Valódi gyapjuszövet.
Egy fekete salon öltözet K. 20.- ugy felöltők
turistaruhák, stb. stb. gyáriárakban küld:

Siegel-Imhoz, Brünn

Arjegyzék ingyen. — Ha privát egyé-
nek a cégtől rendelnek, nagy előny-
ben részesülnek.

Disznóbőr nyergek, teljes
lovagoló felszerelések minden
nemű utazási cikkek gyermek ko-
csik, francia, angol, orosz illatszerek
és szappanok, solingeni kések és ollók,
pénz-, szivar- és kézi táskák, haj-, ruha,
fog- és köröm kefék, férfi fehérneműk,
kalapok, nyakkendők, séta botok, esernyők
stb. nagy választékban a legjutányosabb
árban szerezhetők be

Borsos Kata

nőpar és férfi divat áruaktárában
Debrecen, városház.

Zongorák
Pianinok,

Cimbalmok

legnagyobb vá-
lasztékban.

Részletfizetésre kaphatók:

SCHMIDT S.

zongora áruktárban.

SZŐLÖLUGÁST

Ültessünk minden ház mellé és
kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas
(bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része
ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem
értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas
fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az
egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály,
és más édes szőlőkel

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nin-
csien oly ház, melynek fala mellett a legcseké-
lyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezen-
kívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek
a legremekesebb díszé, anélkül, hogy legkevésbé
helyet is elfoglalna az egyébre használható ré-
szekből. Ez a legháládatosabb gyümölcs, mert
minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fény-
nyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve
küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Érnelleki első szőlőoltványtelep
cím Eger, u. p. Székelyhid.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.

Mindenkinek saját érdeke, hogy
férfi-, fiu, és gyermekruha
szükségletét

NEUMANN M.

cs. és kir. udvari szállító

Magyarország legnagyobb és legrégebb

férfi ruha üzletében

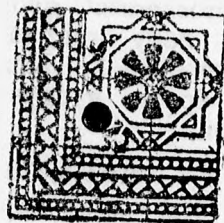
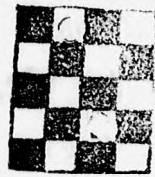
DEBRECEN,

Piac-utca 49. sz. alatt

szerezze be.

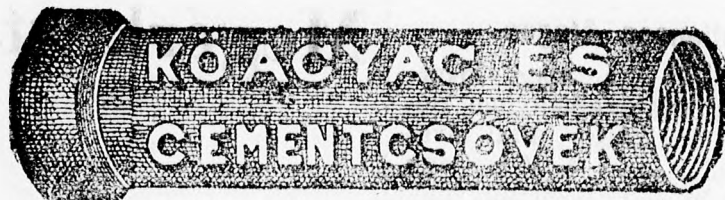
Walla József.

Márvány-mozaik és cement-áru gyára
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 13. sz.

Gránit-terazzo
Betonirozások
Csatornázások
Turbinák és zsilipek
Medencék
Szökőkutak
Jászolok
Fürdőkádak betonból és
fayence-lapokkal borítva
Falburkolatok fayence-
lapokkal

Márvány-mozaik-lapok
velencei módra
Cement-lapok sima és római
mozaik, utánszat
Mozaik, lap á la Mettlach
Kerámit és Klinkler-lap
Portland-cementcsövek
Kőagyagsövek
Roman cement
Portland-cement
Tűzálló-tégla

Tavaszi idényre!

Divatos és jutányos

CONFECTIÓ

Női és leányfelöltők, kalapok beszerzésére ajánljuk.

RÓZSA

elismert legnagyobb női divat áruházat

DEBRECEN, Kistemplom-bazár.

Plissé és Gouwré intézet * Külön kalap Szalon.
Gyászkalapokból állandó raktár.